

Maatalouden vertaisoppimisen ja kestävän maatalouden edistämistä kansainvälisissä verkostoissa: NEFERTITI-hanke Brysselissä (osa 1)

16.5.2022

10.5.2022 “Policy Dialogue Event on Farm Demo networks for sustainable agriculture”

Toukokuussa 2022 järjestettiin kaksiosainen maatalouden vertaisoppimista, demonstraatioita ja maatalouden kestävyyttä edistävä tapahtuma: “Farm Demo Conference 2022: Sharing innovations for sustainable agriculture” ja “Policy Dialogue Event on Farm Demo networks for sustainable agriculture”. Tapahtuman organisoivat yhteistyössä kolme Horisontti2020-hanketta: NEFERTITI, IPMWORKS ja IPM Decisions. Seinäjoen ammattikorkeakoulu on mukana NEFERTITIssä (Networking European Farms to Enhance Cross Fertilisation and Innovation Uptake through Demonstration), jossa edistetään näitä Suomessa paremmin pellonpiennarpäivinä ja hankkeiden pilottitiloina tunnettuja toimenpiteitä ja niiden luomaa vertaisoppimista, innovaatioiden käyttöönottoa ja kestävyyttä. Tilaisuuden kutsussa todettiin, että “Maatalouden kestävyyden parantaminen on mahdollista, mutta se vaatii syvällistä viljelytapojen uudelleensuunnittelua.” Järjestävissä hankkeissa pyritäänkin edistämään kestävän maatalouden käytäntöjä ja niiden levittämistä lähestymistavalla, joka perustuu viljelijäpioneerien verkostoon sekä kestävien käytäntöjen jalkauttamiseen demotapahtumien ja viljelijöiden välisen tiedonjakamisen avulla. NEFERTITIssä painopiste on innovaatioissa ja kestävyyden

teemoissa laajemmin, kun IPMWORKS keskittyy torjunta-aineiden käytön vähentämiseen. 10.5. järjestetyn Policy Dialogue -tapahtuman tavoitteena oli jakaa tietoa Farm Demo -verkostosta, sen toimintatavoista ja työkaluista poliittisille päättäjille ja hallinnon edustajille niin EU:n, valtioiden kuin alueidenkin tasolla, sekä keskustella kestävyydestä ja verkoston jatkuvuudesta pidemmällä tähtäimellä. Esitykset ja paneelikeskustelut yhdistettiin vierailuun Belgialaisella demotilalla, jossa noudatetaan integroidun kasvinsuojelun periaatteita (IPM), vähentäen sen avulla merkittävästi torjunta-aineiden käyttöä. Tilaisuudessa kuultiin kahta eri viljelijää sekä hankkeiden näkökulmia.

Kuva 1. Päivän ensimmäiselle tutustumiskohteelle (Kuva: Soila Huhtaluhta).

Pellon reunassa (jossa kasvoi yli polven korkuista heinää, kun Suomessa vasta ensimmäiset ruohonkorret alkoivat vihertää) keskusteltiin muun muassa monipuolisen viljelykierron tärkeydestä ja kevennetystä muokkauksesta. Navetan puolella hyvänä käytäntönä esiteltiin olkien käyttöä tilan pihattonavetassa kuivikkeena, mistä ne levitettiin lannan mukana aikanaan takaisin pelloille parantamaan maan laatua. Toisella pellolla tutustuttiin koelohkotoimintaan, joka oli yhteistyössä tutkimuslaitoksen ja yksityisen viljelijän kanssa. Keskusteltiin myös kasvitaudeista ja vastustuskykyisten lajikkeiden kehittämisestä osaratkaisuna. Useammassa puheenvuorossa korostui riippumattoman neuvonnan tärkeys, koska kaupallinen neuvonta oli koettu esimerkiksi kasvinsuojeluaineiden kohdalla toimimattomaksi voiton tavoittelun vuoksi. Haasteena tiloilla oli myös lyhyillä sopimuksilla olevat vuokrapellot, jolloin panostaminen maan laatuun kärsii. Ohjelmassa esiteltiin myös hubien ja hub coachien toimintaa, joiden tavoitteena on luoda luottamuksellinen yhteisö, oppia toisiltaan ja ratkoa yhdessä haasteita. Lopuksi keskustelimme noin 40 hengen vahvuudella demofarmien roolista maatalouden kestävyyden edistämiseksi, ja siitä, miten sitä voitaisiin julkisilla tahoilla tukea. Mukana oli edustajia muun muassa Euroopan komission DG AGRIsta ja DG Santesta, EIP-AGRIsta, maatalousministeriöistä, aluehallinnoista ja tutkimus- ja kehittämisorganisaatioista ympäri Eurooppaa. Keskusteluissa kuultiin Ranskan ja Hollannin esimerkit demofarmien rahoittamisesta. Ranskassa toiminta oli koordinoitu noin kymmenen hengen hubeilla, joihin viljelijät kuuluivat, Hollannissa aloitettu toiminta perustui viljelijän itse hakemaan rahoitukseen ja oma-aloitteiseen demotoimintaan. Molemmat kokivat demotoiminnan tukemisen tarpeelliseksi ja uskoivat vahvasti vertaisoppimiseen maatalouden toimintatapojen kehittämisessä. Keskusteluissa korostui ”bottom-up” -kehittäminen eli viljelijälähtöisyys, mikä lisää myös viljelijöiden sitoutumista. Keskusteltiin myös erilaisten viljelijöiden tarpeista ja niiden yhdistämisestä. Cross visit -vierailut oli koettu hyvin hyödyllisiksi, ja vertaisoppimisen tärkeys korostui.

Kuva 2: Koelohkotoiminnan esittelyä (Kuva: Soila Huhtaluhta).

Tilaisuuden yhteenvetona EU:n nuorten viljelijöiden edustaja Anne Cathrine Dalcq (CEJA European Council of young farmers) korosti olevansa täysin vakuuttunut demotoiminnasta. On tärkeää saada viljelijöille tietoa sopivassa muodossa ja muodostaa linkki tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan ja viljelijöiden välille.

Hän korosti, että viljelijöiden välinen yhteistyö, elinikäinen oppiminen ja innovointi on uudelle sukupolvelle kiinnostavaa ja normaaliakin, ja siihen tarvitaan resursseja jokapäiväisen kiireen ja stressin keskellä. EU komission DG AGRIn edustaja nosti esiin myös tulevan ison ohjelman Climate smart farming, johon myös tarvitaan demoviljelijöitä, kuten muuhunkin tiedonvaihtoon. Tiedonvaihdossa demotoiminta on osoittautunut toimivaksi malliksi. Tulevaisuutta demotoiminnalle vaikuttaisi siis olevan. Muun muassa sen organisointia pohdittiin tilaisuuden toisessa osassa, kun Farm Demo Conference 2022 järjestettiin seuraavana päivänä. Mukana puhujissa oli myös Etelä-Pohjanmaa edustus. Lue siitä lisää täältä ja seuraa hanketta esimerkiksi Twitterissä @NEFERTITI_EU **Soila Huhtaluhta**
Asiantuntija TKI, NEFERTITI-hankkeen projektipäällikkö
SeAMK *NEFERTITI (Networking European Farms to Enhance Cross Fertilisation and Innovation Uptake through Demonstration) on Horizon2020 -rahoitteinen kansainvälinen hanke, jossa edistetään maatalouden innovaatioiden levittämistä ja vertaisoppimista demotoiminnan avulla.*